

NOVA PRAVDA

GLASILO NARODNEGA DELAVSTVA

Boj proti draginji

Uredba o pobijanju draginje ne preprečuje, da se življenjske potrebščine stalno draže in da prihajajo konsumenti v vedno težji položaj. Nekaj časa konsumenti z velikimi žrtvami še nekako zmagujejo višje cene. Konsument se odreče vsemu, kar trenutno neogibno ne potrebuje, da si nabavi vsaj tisto, kar potrebuje za golo življenje. Seveda pa lahko traja to prekladanje težav z ramena v ramena le nekaj časa. Pri tistih, ki zaslužijo nekoliko več, zdrže nekaj tednov več, kakor oni, ki že pri starih cenah niso mogli z zaslužkom shajati. V to drugo vrsto konsumentov spadajo predvsem delavci.

Trgovci se pritožujejo, da je uredba o pobijanju draginje zadelala samo detajlno trgovino in da pušča v nemar proizvedene življenjskih potrebščin in kartele. Pritožbe trgovcev so upravičene, četudi s tem priznanjem še ni rečeno, da detajlna trgovina ne bi bila potrebna odločne in dosledne kontrole glede neupravičenega zviševanja cen. Saj je znano, da je detajlna trgovina takoj povišala cene, kakor hitro je nastopilo večje povpraševanje po blagu in četudi je detajlna trgovina imela stare zaloge in povišanje cen zato tudi ni bilo opravičljivo. Res je pa, da bi se morale cene nadzirati in regulirati že pri izvoru: pri producentu, v veletrgovini, v tovarnah in pri kartelih. Prve cene blagu se postavljajo pri imenovanih činiteljih in prav tem bi bilo z odločnimi ukrepi preprečiti, da dvigajo cene ne glede, ali so za to upravičeni ali ne.

Naraščanje cen se mora z najstrožjimi ukrepi omejiti. Uredba o pobijanju draginje se mora razširiti tudi na one, ki se jih še danes lahko izognejo. Cene se morajo uradno maksimirati, tako pri producentu, kakor pri prodajalcu na drobno. Ugotoviti se mora dopustni dobiček producenta, vmesne trgovine in trgovine na drob-

no. Potem bodo šele prišle do veljave cene, s katerimi mora biti danes opremljeno blago, ki je naprodaj. Prosto trgovanje se bo moralo omejiti vsaj za predmete, ki se za življenje nujno potrebujejo. Pod oblastveno kontrolo zaenkrat še ni treba postaviti prav vsega blaga, ki prihaja na trg. Dovolj bo, če se za to tem strožje nadzirajo cene blagu, katerega konsument mora imeti za svoje življenje in katerega tudi največ potrebuje.

Važen regulator cen na živilskem trgu bi bile tudi aprovizacije po večjih obratih. Z večjimi nakupi živil, katere naj bi se izvršilo s podporo države, naj bi se delavstvu omogočilo, da se preskrbi z živili po nižjih cenah, kakor so pa na trgu. Delavstvu naj bi se nudili tudi nakupi na kredit, da bi bile delavske družine preskrbljene z živili vsaj za nekaj tednov. Kar bi n. pr. velike industrije potrošile za aprovizacijo svojega delavstva, to bi prihranile pri mezdah, ki bi morale biti mnogo višje, če bi se delavstvo moralo preskrbovati z živili le na dragem dnevnem trgu.

Olajšati bi se moral tudi dovoz živil na trg iz oddaljenejših krajev, ki so danes odmaknjeni večjim trgovskim središčem. Znano je, da n. pr. v okolici velikih mest, industrijskih krajev producenti dobro prodajajo, dočim oddaljenejši producenti spričo visokih prevoznih stroškov ne morejo postaviti svojega blaga na trg. Uvesti bi bilo posebne vlake, ki prevažajo blago po prednostnih tarifah. Organizirati bi se moral tudi redni dovoz iz oddaljenejših krajev s tovornimi avtomobili, katere bi dale na razpolago občinske uprave, ki žele, da pride na njihov trg tudi cenejše blago. S tako organizacijo aprovizacije večjih krajev bi ne bilo ustrezno samo konsumentom, ampak tudi kmetom, ki do danes niso mogli prodati svojih izdelkov.

Težka pogreška

Skoraj čez noč je stopilo pred nas vprašanje, kako preskrbeti našo industrijo s surovinami. Vse polno je industrij, ki so morale zaradi pomanjkanja surovin že delno skrajšati svoje obratovanje. Velika nevarnost je, da bodo nekatere industrije primorane, sploh ustaviti obratovanje, če se položaj glede preskrbe s surovinami takoj ne zboljša.

Pomanjkanje surovin ima za posledico, da so se cene raznim industrijskim proizvodom zvišale. Nabava novih surovin je vedno težavnejša in zvezana z vedno večjimi stroški. Pomanjkanje surovin pa nima samo za posledico porast draginje. Delavstvu grozi še druga nevarnost. Če surovin ne bo, bo delavstvo ostalo brez dela

in s tem tudi brez zaslužka. Nastopila ne bo samo draginja industrijskih proizvodov, ki so odvisni od uvoza surovin, na tisoče delavcev bo napolnilo ulice in zahtevalo kruha in podpor. Ne draginja in ne brezposelnost delavstva iz državnih in socialnih razlogov ne more biti zaželjena. Zato bo nujno potrebno, da dobimo potrebne surovine, da preprečimo ustavev tovarn in preprečimo brezposelnost delavstva.

Težka pogreška je bila storjena, da se pri nas ni pravočasno poskrbelo, da bi imeli vsaj za izvestni čas dovolj surovin na zalogi. Saj so si odgovorni činitelji lahko mislili, da preskrba s surovinami v vojnem času ne bo brez težav.

Božič

Veliko je lepote in ubranosti v svetosti božičnih dni. Naj je človek še tako zagrenjen s tegobami vsakdanjega življenja, je na sveti večer sproščen vsega zemeljskega in se dviga iz samega sebe v nebeške višave in je tako blizu božjega, da ga je samo srce in duša, ubranost, molitev in ena sama želja po dobrem in plemenitem. Vsa skrita in sebična nagnjenja človeka so izbrisana in ostalo je le hotenje po neskončni dobroti. Srce posluša le utrip srca in oko se zazre v daljave in išče in išče, dokler se ne vtopi v globinah, skrivnosti polnih, nikdar izrečenih, a vendar tako močno občutenih.

Prva misel je posvečena družini, očetu, ženi, materi in otrokom. Da bi bili srečni, da bi jih usoda obvarovala hudega in zlega, trpljenja, bridkosti in razočaranja. Da bi bil mir med njimi in z njimi, da bi laže nosili križ na goro življenja, ki je lahko tako lepo, a je lahko tako grozno in viharjev polno, da človek omaga, še preden je zatonilo in ugasnilo sonce hrepenenja po delu in ustvarjanju. Da bi jim bil odločen vsaj najskromnejši delež kruha, ki je sicer tako nebitven za prave vrednote življenja, a tako potreben, da dosežejo izpolnjenje vsega onega, zaradi česar so bili poklicani, da žive. Da ne bi nikdar sovražili in bili sovraženi, da bi jih družila sama čista ljubezen in jih spremljala dobrota, polna razumevanja in dejanske pomoči. Da ne bi nikdar storili nikomur ničesar žalega, prav ničesar, kar sami sebi ne bi želeli, da se njim zgodi. Da bi bili dobri ljudje, resnični ljudje in nikdar kaj drugega. Da bi našli samega sebe, svojo božjo podobo, ki nikoli ne bi smela biti izbrisana, zatajena in pozabljena.

Praznik duhovnega miru naj bi prevzel vse družine in ves svet. Bratstvo, strpljivost, razumevanje in uvidevnost, da ima vsakdo pravico do svobodnega življenja, naj bi bila edino merilo za presojo dobrega in zlega. Nasilje velikih nad malimi, objestnost bogatih nad revnimi, močnih nad neboljimi, bi se morala umakniti večni miselnosti človečanstva, miselnosti, ki edina vrednoti v minljivosti posameznika in narodov.

Te miselnosti je dandanes zelo malo na svetu. Zato se tudi rahljajo temelji družine in družbe...

V praznikih, ki naj nas dvigajo nad težave vsakdanjosti, ni čas, da se vdajamo pesimizmu. Vedri in sončni optimizem v najboljšo bodočnost nas mora prevzeti. Niti dvomiti ne smemo, da se ne bi naposled izpolnilo le to, kar je dobrega na svetu. Da bodo tudi ponižani in zaničevani, zapostavljeni in pomanjkanja trpeč prišli do svoje pravice, in da se bo v najbornejši dom naselila sreča in zadovoljstvo.

Sicer imamo pa tudi vzrokov dovolj, da ne obupujemo. Samo pogledjmo nazaj nekaj desetletij, pa bomo videli, kakšnim težavam smo bili kos. Preživeli smo čase, ki so bili prav tako težki, kakor so dandanes. In vendarle je življenjska volja in moč naroda premagala vse težave in razmaknila s temnimi oblaki zastrto nebo, da je zasijalo sonce v svobodni državi. Stoletja suženjstva nas niso ugonobila, pa nas sedanji čas tudi ne bo in naj bi prišlo nad nas, kar bi hotelo.

Res je, da ne vemo, kakšne preizkušnje nas še čakajo v bližnji prihodnosti.

Na frontah in morjih se ubijajo ljudje in uničujejo neprecenljive vrednote. Surova sila prevladuje, meje se prestavljajo in države izginjajo. Še včeraj svobodni narodi, so danes zasluženi in oropani vseh človečanskih pravic. Besni osvajalci še niso pripravljeni, da pristanejo na mir med narodi. Mislijo, da njihovemu pohlepu po tujem še ni zadosteno. Izgubili so sleherni čut za pravico in hočejo še več, ne meneč se za gorje, ki ga s tem povzročajo človeštvu. Izgleda, da je surova sila močnejša od kulture in civilizacije in od vseh idealov, za katere so se narodi, kar žive, borili in za katere so dali vse, kar so imeli. To je pa samo na videz. Kajti propast nasilja ni daleč in naj hodi danes še tako naduto in zmagoslavno po svetu. Ne more zmagati, dokler je človek človek, in dokler žive narodi, ki so pripravljeni braniti svojo in drugih narodov svobodo, ta največji zaklad človeštva. Zato se tudi mi nimamo bati ničesar in naj tudi ne vemo, kaj bi se utegnilo še zgoditi. Božični zvonovi bodo tudi do nasilnikov, če ne ta Božič, pa naslednji Božič, prinesli glas in ukaz božji: Mir ljudem na zemlji!

Srečno Novo letoSrečno Novo leto

želi

Marija Kmecl • Celje

Kralja Petra c. 23 (prej Vranjek)

popravljalnica in prodajalna dežnikov

Jagodič JosipTrgovina s špecerijo in železnino
CELJE

Glavni trg in Matije Gubčeva ulica

Srečno
Novo leto**ALOJZ DROFENIK**

konfekcija

CELJE

Kralja Petra cesta

**HOTEL „POŠTA“
CELJE**Srečno Novo leto**Viljem Dofek**trgovina z meš. blagom
CELJE Kralja Petra c. 4Srečno Novo leto**Rok Meštrov**trgovina z mešanim blagom
CELJESrečno Novo leto**Ivan Mastnak**trgovina z manufakturo in
konfekcijo**Celje**

Kralja Petra cesta št. 15

Srečno
Novo
leto!**Karl Loibner****CELJE**

Delikatese - Špecerija

GONILNE JERMENEgarantirane kakovosti
kvalitetne ŽAGE / Vosek „Prima“
za mazanje jermenJERMENICE ter vse MLINSKO -
TEHNIČNE POTREBŠČINE

nudi solidno

Brcar & Co., Ljubljana

Kolodvorska 35

Dobra vina - nizke cene
v gostilni**JANČ**
LJUBLJANA — MOSTESREČNO NOVO LETO
gostilna**Sokol**

LJUBLJANA, Pred Škofijo

Srečno Novo leto**F. S. LUKAS****CELJE**žganjarna,
tovarna likerjev,
industrija sadnih sokov

Srečno Novo leto želi lekarna

dr. G. PICCOLI

Ljubljana (nasproti Nebotičnika)

Priporoča se špecerija
HLEBŠ**LEGAT**Srečno Novo leto želišpecerija
delikatese
zajtrkovalnica**LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 28****Leonard Paulič**

ZASTOPSTVO ŠKODOVIH ZAVODOV

Elektromotorje iz znamenitih Škodovih zavodov v Plznu, kakor tudi lesence, svetilke, kuhalnike in vse električne aparate dobite

PO NAJNIŽJIH CENAH V PASAŽI PALAČE

v Ljubljani, Aleksandrova cesta št. 4

Posebno opozarjamo na najnovejše likalnice, s katerimi se prihrani 30—50% stroškov za tok

„VIKTORIJA“

NA ZALOGI JE TUDI
VES OSTALI ELEKTRO-TEHN. MATERIJALSrečno Novo leto**Medić - Zankl**

tovarna olja, lakov in barv d. z. o. z.

LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO želi

Turk

špedicija

LJUBLJANASrečno Novo leto želi
velemesarija**Fr. Slamič**

Ljubljana, Gosposvetska c.

Priporoča se
špecerija, delikatese**ERBEC FRANJO**

Ljubljana, Gosposvetska 13

Priporoča se
špecerija, delikatese**Anko Lojze**
Ljubljana, Gajeva 5

GOLDSTEIN Josip Filip, optik

Očala, ščipalniki, trieder, gledališni dalnogladi, lornjete, risala, ter vsakovrstne optične priprave, nivelirji in mikroskopi, barometri in termometri. — Popravila in naročila se izdelujejo točno in poceni.

LJUBLJANA, Pod trančo 1

Priporoča se špecerija, galanterija

FRANC SCHNABL

LJUBLJANA, TYRŠEVA 43

Električne inštalacije in popravila za luč, moč, signale itd. izvršuje

MIHELČIČ IVAN

elektrotehnično podjetje

LJUBLJANA, Borštnikov trg 1

Telefon 27-04

Dobave: „Marelli“ motorjev, ventilatorjev, žepalk itd. iz svetovno znane tovarne E. Marelli, Milano.

Zahtevajte prospekte in reference

Oglašujte v „NOVI PRAVDI“